

Abstract: Kaščáková, Janka. *The Secret Friend: Katherine Mansfield Reads Jane Austen*. Habilitation dissertation. Masaryk University, Faculty of Arts, Brno. 2018.

While the New Zealand born modernist Katherine Mansfield has been likened to a whole range of writers, both English and foreign, both her contemporaries and predecessors, and while she herself has become a point of reference in her turn, the connection between her and Jane Austen has so far been very rarely made. It might even seem that this is for a good reason as there are many things that set them apart. On the one hand, there are their two very different personalities, lifestyles and backgrounds; one is often viewed as a prim English lady that led a respectable and uneventful life and entertained herself and her social circle telling stories; the other is seen as a colonial with a decidedly adventurous and itinerant existence, and a pronounced disregard for the social conventions of the time. On the other hand, even their works do not seem to have much in common; one wrote traditional novels that posthumously earned her global acclaim, the other focused solely on the short story genre and while her stories are relatively well-known and loved, their author is far from being a household name. What is more, Katherine Mansfield as a true modernist could be expected to have at least an ambivalent if not entirely negative viewpoint on Austen as many of her fellow contemporaries did, since by many of them her works and style were viewed as out-dated and not fit for the new reality of modern times.

However, a closer look uncovers that it is not as simple as it may seem and that many of the differences are actually based on mistaken assumptions caused by, among other things, the heavy mythologizing that both authors have been subject to for so long. Moreover, examining their works together demonstrates that there is, indeed, grounds for comparison and that Mansfield's one-time claim about Austen inciting in her readers the feeling of becoming her secret friends not only applied to other readers, but included her as well.

This work examines how Mansfield approached, read and responded to Austen's writing, but more importantly, how the secret friendship with her is reflected in what mattered to her the most, her stories. It argues that Mansfield's attitude to Austen underwent a gradual change from relative indifference to intense interest and creative appreciation in the form of her rewritings of Austen's *Emma* in the stories: "The Daughters of the Late Colonel" and "A Cup of Tea."

Abstrakt: Kaščáková, Janka. *Tajná priateľka: Katherine Mansfieldová číta Jane Austenovú*. Habilitačná práca. Filozofická fakulta Masarykovej univerzity v Brne. 2018.

Novozélandská modernistka Katherine Mansfieldová bola a je prirovnávaná k rôznym autorom píšucim po anglicky alebo v inom jazyku, k súčasníkom aj predchodcom, a sama sa vďaka novátorskému štýlu stala tou, s ktorou pre zmenu porovnávajú ostatných.

Na existujúcu súvislosť medzi tvorbou Katherine Mansfieldovej a Jane Austenovou však upozornil iba málokto. Je to prirodzené, pretože už na prvý pohľad je medzi nimi mnoho odlišného; boli to rozdielne osobnosti vyznávajúce iný životný štýl. Austenová je prezentovaná ako dôstojná anglická dáma, ktorá viedla počestný a harmonický život, pričom zabávala seba a svoje okolie rozprávaním príbehov. Mansfieldová pochádzala z Nového Zélandu, teda z anglickej kolónie, no dobové spoločenské konvencie ju príliš nezaujímalí a jej život v Európe možno bez zveličenia označiť za dobrodružný.

Ani ich diela nevyzerajú, že by mohli mať veľa spoločného. Austenová písala tradičné romány, ktoré jej posmrtné priniesli globálny úspech. Mansfieldová sa orientovala na poviedkový žáner, ktorému dala novátorskú formu i obsah, a aj keď sú jej poviedky mnohým známe, meno ich autorky pozná len málokto. Navyše – od modernistky Katherine Mansfieldovej možno očakávať, že bude mať, podobne ako mnoho jej súčasníkov, ambivalentný, ak nie úplne odmietavý postoj k Austenovej; keď už pre nič iné, tak určite pre zastaraný štýl nereflektujúci dynamiku modernej doby. Bližší pohľad však odhalí, že realita nebola až taká jednoznačná. Mnohé rozdiely medzi autorkami sú založené skôr na mylných predpokladoch spôsobených, okrem iného, aj mýtizovaním a skresľovaním, ktorého obeť sa obe spisovateľky stali. Podrobnejšie skúmanie ich diel odkryje ne jeden dôvod na komparáciu, takže Mansfieldovej tvrdenie, že Austenová vzbudzuje vo svojich čitateľoch pocit, akoby sa stávali jej tajnými priateľmi, sa nevzťahuje len na tých druhých percipientov, ale týka sa aj jej samotnej.

Táto práca rozoberá spôsob, akým Mansfieldová pristupovala k Austenovej dielu, ako ho čítala a reagovala naň, no predovšetkým ako sa táto tajná spriaznenosť odzrkadlila v Mansfieldovej poviedkach, teda v tom, na čom jej autorsky záležalo najviac. Práca ozrejmúje vývoj, ktorým Mansfieldovej postoj k tvorbe Jane Austenovej prekonal postupnú zmenu od relatívnej ľahostajnosti až k intenzívnemu záujmu a kreatívnemu zhodnoteniu vo forme reakcie na Austenovej román *Emma* v poviedkach *Dcéry nebohého plukovníka* alebo *Šálka čaju*.